

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

ΧΑΡΙΤΙ ΘΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΕΡΙΣΣΟΥ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ

Αρ. Πρωτ.: 612

Έν Άρναία τῆ 7^η Δεκεμβρίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

(Υπ' ἀριθμ. 5)

Πρός
Τόν Ἱερό Κλῆρο,
Τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες
καί τόν φιλόχριστο Λαό τῆς καθ' Ἡμᾶς Θεοσώστου Μητροπόλεως

Ἀδελφοί μου καί τέκνα μου ἐν Κυρίῳ πολυφίλητα,

Κάποτε τό κακό ἐξεχείλισε. Κάποτε ἡ ἀδικία ἐπερίσσευσε. Κάποτε ὁ ἄνθρωπος λοξοδρόμησε ἐπικίνδυνα καί πῆρε τήν κατηφόρα τῆς ἀπώλειας καί ἡ ἀλήθεια σκοτίστηκε καί τό ψέμα θριάμβευσε καί τό τραγικώτερο ὁ ἄνθρωπος γέρασε στόν λάγνο δρόμο τῆς ἀνηθικότητας καί τῆς φθορᾶς. Βαθύ τό σκοτάδι τόν τύλιξε καί ἡ ψυχή του φυλακίστηκε στά καταχθόνια τῆς φθορᾶς, χωρίς φῶς, χωρίς ἀνάσα, χωρίς ἥλιο, χωρίς ἐλπίδα ...

Ἄραγε ποιό καί τί ἦταν τό πλάσμα τοῦτο πού γλύστρησε στοῦ θανάτου τά λημέρια; Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος σέ ὀμιλία του στά Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ θά μᾶς πῆ ὅτι στό πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου ὁ Δημιουργός Τεχνίτης Λόγος ἐπλασε ἕνα “κράμα” ὀρατῆς καί ἀοράτου φύσεως: «Ὁ Δημιουργός Λόγος ἐδημιούρησε τόν ἄνθρωπο, ἐπειδή αὐτό ἀκριβῶς τό πρᾶγμα ἤθελε νά δείξει, καί νά παρουσιάσῃ ἕνα ὄν ἀπό τήν ἔνωση καί τῶν δύο, τῆς ἀοράτου δηλαδή καί τῆς ὀρατῆς φύσεως. Καί ἀφοῦ ἔλαβε μέν ἀπό τήν ὕλη, πού ὑπῆρχε ἤδη, τό σῶμα, καί ἀφοῦ ἔβαλε σ’ αὐτό τήν πνοή Του (τήν ὁποία ὁ λόγος ὀρίζει ὡς νοερή ψυχή καί εἰκόνα Θεοῦ) , τόν ἔστησε ἐπί γῆς σάν δεύτερο κόσμο, κατά κάποιο τρόπο, σάν ἄλλο ἄγγελο, σάν μικτό προσκυνητή, φύλακα τῆς ὀρατῆς κτίσεως καί ἱεουργό τῆς ἀοράτου, βασιλέα τῶν εὐρισκομένων ἐπί τῆς γῆς καί κυβερνώμενο ταυτοχρόνως ἀπ’ τόν οὐρανό, ἐπίγειο καί ἐπουράνιο, προσωρινό καί ἀθάνατο, ὀρατό καί ἐννοούμενο, εὐρισκόμενο στό μέσον μεταξύ ταπεινότητος καί μεγαλείου· πνεῦμα καί σάρκα μαζί. Πνεῦμα πρὸς χάριν του καί σάρκα γιά νά μπορῆ νά ἐξυψώνεται ... Ὅν τό ὁποῖο διαμένει μέν στή γῆ, ἀλλά μεταβαίνει σ’ ἄλλον κόσμο, καί σάν τέλος τοῦ μυστηρίου γίνεται θεός ἀπό τήν ἐπιθυμία του πρὸς Αὐτόν», δηλαδή γίνεται “ζῶον θεούμενον”!

Καί τό κακό γιγάντωσε κι ἔτσι ὅπως γίγαντας ὑψώθηκε καί σκίασε τόν κόσμο, ἔφτασε ἐπιτέλους ἡ ὥρα τῆς μεγάλης ἀναμέτρησης, τῆς μεγάλης στιγμῆς τοῦ κόσμου, τῆς ἀποφασιστικῆς ὥρας γιά τόν ἄνθρωπο. Καί ἔγινε ἡ σύγκρουση στό μικρό, τό ἀσήμαντο, τό ταπεινό σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ.

Γερασμένη ἡ ἀμαρτωλή ἀνθρωπότητα κοιτάχτηκε στόν καθρέπτη τῆς “κράσης καί μίξης” τῆς καί μέτρησε τίς ἄμετρες πληγές τῆς, παριστάμενη θεατῆς στό μεγάλο γεγονός. Τό ψέμα καί ἡ Ἀλήθεια. Ἡ ἀμαρτία κι ἡ Σωτηρία. Τό μίσος κι ἡ Ἀγάπη. Τά εἰδῶλα κι ὁ Θεός. Τό σκοτάδι καί τό Φῶς. Ὁ θάνατος καί ἡ Ζωή ...

Γεννήθηκε ὁ Χριστός καί μιά φωνή ἀκούστηκε ἐπιτακτική:

«Ἐ! σεῖς πού ἦσατε βυθισμένοι στήν ἀμαρτία, ἔ! σεῖς πού ἔχετε χαθῆ στήν ἀνομία, ἔ! σεῖς πού σπάσατε τῆς ψυχῆς τά φτερά μέ τοῦ πάθους τά καμώματα, ξανανιῶστε!».

Τό ρολοῖ τοῦ κόσμου τότε χτύπησε τή σωτηρία, τό ρολοῖ τοῦ κόσμου τότε σήμανε τή “Δεύτερη Δημιουργία” ἢ καλύτερα τήν ἀνάπλαση καί τήν ἀναδημιουργία τοῦ ἀνθρώπου, τό ξανάνιωμά του ...

«Εἶδε ὁ Θεός Λόγος», γράφει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, «ὅτι καταστρεφόταν τό λογικό γένος τῶν ἀνθρώπων καί κυριαρχεῖ πάνω τους μέ τή φθορά ὁ θάνατος. Εἶδε ὅτι ἡ ἀπειλή γιά τήν παράβαση ἐνίσχυε τή φθορά πάνω μας. Εἶδε ὅτι ἦταν ἀδύνατο νά καταργηθῇ ἡ φθορά καί ὁ θάνατος προτοῦ ξεπληρωθῇ ἡ ποινή τοῦ Νόμου... Εἶδε, τέλος, ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εὐθύνονται γιά τό γεγονός τοῦ θανάτου. Βλέποντας ὅλα αὐτά, σπλαγχνίστηκε τό ἀνθρώπινο γένος καί λυπήθηκε γιά τήν ἀδυναμία μας· καταδέχθηκε τή δική μας φθορά χωρίς νά ὑποφέρῃ τήν κυριαρχία τοῦ θανάτου· προσλαμβάνει ἀνθρώπινο σῶμα γιά τόν Ἐαυτό Του καί μάλιστα ὄχι διαφορετικό ἀπό τό δικό μας, γιά νά μὴν πάῃ χαμένο τό δημιουργικό ἔργο τοῦ Πατέρα πού ἐπλασε τούς ἀνθρώπους».

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο ἦταν ἡ αἰτία πού ὠδήγησε τόν Υἱό καί Λόγο τοῦ Θεοῦ στήν ἔσχατη ταπείνωση τῆς Ἐνανθρωπήσεως. Κάτι πού ὤθησε τόν Ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ νά γράψῃ: «Αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, νικημένος ἀπό τήν ἀγάπη Του γιά μᾶς, θέλησε νά μᾶς σῶση καί νά μᾶς ἀναπλάσῃ, μέ τό νά γεννηθῇ τέλειος ἄνθρωπος, ὅπως καί μεῖς, μένοντας ὁμως ἀναλλοίωτα Θεός». Νικήθηκε ὁ Θεός ἀπ’ τήν ἀγάπη Του γιά τόν ἄνθρωπο, ταπεινώθηκε κι ἔγινε ἄνθρωπος. Τό ἀσύλληπτο μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ, τό μέγεθος τῆς Θείας Ἀγάπης, γίνεται μέτρο Θεολογίας καί Ζωῆς... Κάτι πού ὤθησε τή γραφίδα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου νά βεβαιώσῃ ὅτι ἡ Σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου εἶναι γεγονός ἀκριβώτερο καί σπουδαιότερο κι ἀπ’ αὐτή τή δημιουργία τοῦ Σύμπαντος κόσμου ὁρατοῦ καί ἀοράτου. «Τό νά δυνηθῇ ὁ Θεός νά λάβῃ ἀνθρώπινη φύση εἶναι ἀπόδειξη μεγίστης δύναμης. Δέν φανερώνει τή δύναμη τοῦ Θεοῦ Λόγου τόσο ἡ ὑπαρξη τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς, τῆς θάλασσας καί τοῦ ἀέρα, ἡ δημιουργία τῶν μεγαλύτερων στοιχείων καί ὅ,τι ὑπερουράνιο ἢ καταχθόνιο νοεῖται, ὅσο ἡ οἰκονομία τῆς ἐνανθρωπήσεως καί ἡ συγκατάβαση πρὸς τήν ταπείνωση καί ἀδυναμία τῆς ἀνθρώπινης φύσεως»! Γιά νά συμπληρώσῃ ὁ Χρυσόγλωσσος Ἰωάννης ὅτι ἡ Καινή Διαθήκη θεωρεῖται νέα δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου ἀνώτερη καί βελτιώτερη τῆς πρώτης, δηλαδή τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: «Ἄρα εἶναι δημιουργία αὐτό τό πρᾶγμα - ἡ Ἐνανθρώπησι τοῦ Λόγου - καί πολυτιμότερη ἀπό τήν ἄλλη· γιατί ἀπό ἐκείνη μὲν - τή δημιουργία τοῦ κόσμου - λάβαμε ἀπλά τή ζωή, ἐνῶ ἀπ’ αὐτή τό νά ζοῦμε ὅπως πρέπει», τή δυνατότητα γιά θέωση καί ἀγιοτριαδική ζωή!

Αὐτή τή φωνή τῶν Πατέρων ἰχνηλατεῖ ἡ χρυσήλατη σάλπιγγα τοῦ οὐρανοβάμονος Ταρσέως Παύλου, πού στήν Α΄ πρὸς Κορινθίους του ἐπιστολή διδάσκει: «Εἶναι γραμμένο στό βιβλίο τῆς Γένεσης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: Ἔγινε ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὁ Ἀδάμ, ἐμψυχωμένος μέ ψυχὴ ζωντανή, πού δίνει ζωὴ καί στό σῶμα. Ὁ ἔσχατος Ἀδάμ, ὁ Κύριος δηλαδή, πού δέχθηκε τήν παρουσία καί κατοίκηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔγινε γεμᾶτος Πνεῦμα, πού μεταδίδει ζωὴ πνευματική. Ἀλλά δέν ἔγινε πρῶτο τό πνευματικό σῶμα, ἀλλά τό ζωϊκό, στό ὁποῖο λειτουργοῦν οἱ κατώτερες δυνάμεις τῆς ψυχῆς. Ἐπειτα ἔγινε τό πνευματικό σῶμα, πού κυβερνιέται ἀπό τίς ἀνώτερες δυνάμεις τῆς ψυχῆς, πού ἐξαγιαζονται ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος πλάστηκε ἀπό τή γῆ, χωματένιος. Ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος, κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό καί μαζί μέ τή Θεία Του φύση προσέλαβε καί τήν ἀνθρώπινη. Ὅποιος ὑπῆρξε ὁ Ἀδάμ, δηλαδή φθαρτός καί θνητός, τέτοιοι εἶναι καί οἱ χωματένιοι πού κατάγονται ἀπ' αὐτόν. Εἶναι, λοιπόν, φθαρτοί καί θνητοί. Καί ὅποιος εἶναι ὁ ἐπουράνιος Κύριος, δηλαδή ἄφθαρτος καί ἔνδοξος, τέτοιοι θά εἶναι καί οἱ ἄνθρωποι, πού ἀναγεννιῶνται μέσῳ Αὐτοῦ καί γίνονται ἐπουράνιοι. Καί καθώς φορέσαμε σάν ἄλλο ροῦχο τήν ὁμοιότητα τοῦ χωματένιου, δηλαδή τή φθορά καί τόν θάνατο, ἔτσι θά φορέσουμε καί τήν ὁμοιότητα τοῦ ἐπουράνιου, δηλαδή τήν ἀνάσταση, τήν ἀφθαρσία καί ἀθανασία Του» (Α΄ Κορ. ιε΄ 45-49).

Τό ρολοῖ τοῦ κόσμου, λοιπόν, σήμανε τή μελωδία τῆς θεανθρώπινης Ζωῆς. Ἔνας ἀνάλαφρος ψίθυρος ἔπνευσε ἀπ' τό Σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ καί ὑψώθηκε τρανή φωνή στόν κόσμο ὀλάκερο: «Γεννήθηκε ὁ Χριστός»!

Λοιπόν, θά μείνης ἀγκιστρωμένος στόν πηλό σου, λέγοντας μέ τόν Νίτσε: «Δέν ὑπάρχει Θεός, γιατί ἂν ὑπῆρχε, ἐγώ δέν θά μπορούσα νά εἶμαι θεός», ἢ ἀπλά θά ὑποκλιθῆς στῆς «Βηθλεέμ τό ξανάνιωμα»;

Χ ρ ι σ τ ο Ὑ γ ε ν ν α 2 0 2 0

Μέ ἄπειρες χριστονοσταλγικές εὐχές καί ἀσπασμούς
Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΑΣ

Γερισσοῦ Νεοφύτου
Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καί Ἀρδαμερίου
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Σημείωσις: *Νά ἀναγνωσθῆ κατά τή Θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων, κατά τό "Κοινωνικόν".*